

Posudek na rigorózní práci

Vývoj horního práva od jeho počátků do 19. století na území českého státu

Pro svoji rigorózní práci si autor vybral téma, které se objevuje v typech těchto prací velmi zřídka a lze tedy konstatovat, že jde o výběr správný, neboť i v oblasti horního práva a báňského zákonodárství v průběhu času došlo k výraznému posunu, které pak se stalo základem pro právní zákonodárství 20. století.

Autor svou práci rozdělil do šesti základních kapitol, kde zaměřuje pozornost jednotlivým pojmům a institutům, které souvisely s tehdejším horním právem, na vybrané oblasti, související s těžbou nerostů, zejména drahých kovů, kde se horní právo utvářelo.

Vývoj horního práva pak zasadil do období panování jednotlivých českých králů. Zde pak mimo jiné předkládá pokusy o sjednocení horního práva, jednotlivé právní předpisy v těchto obdobích vydané, jako např. Horní zákoník Václava II., Narovnání o hory a kovy z let 1534 a 1575, z novodobější doby pak Horní zákoník z roku 1854 a celou řadu předpisů, s horním zákoníkem související.

V tomto případě předložil předpisy regulující báňské podnikání, předpisy chránící báňský majetek, a předpisy týkající se bezpečnosti práce. Jednalo se např. o předpisy, jako byl zákon o zaměstnávání mladistvých a žen - zákon č. 115/1884 ř.z., zákon o zrušení horního desátku – zákon č. 28/1862 ř.z., zákon o zřízení a působnosti horních úřadů – zákon č.

77/1871 ř.z. či např. nařízení o jmenování odborných soudců laiků z hornických znalců – nařízení č. 128/1897 ř.z.

Tyto předpisy poměrně podrobně rozebírá a poukazuje na to, jakým způsobem zasáhly do oblasti horního práva, v případě praxe do pracovních podmínek jednotlivých pracovníků, pracujících v hornictví, do horního soudnictví apod.

Kromě výše uvedených kapitol, práce obsahuje úvod, závěr, cizojazyčné resumé, seznam odborné literatury a pramenů.

Závěr:

K práci, jak po stránce formální, tak obsahové nemám závažných připomínek. Práce je přehledná, má pěknou strukturu. Autor použil dostatečný počet české literatury a pramenů, pouze bych mu vytkla absenci zahraniční literatury. Předloženou rigorózní práci doporučuji k obhajobě.

Otázky k obhajobě:

1. Zaměstnávání osob v hornictví dle horního zákona z roku 1854?

V Plzni, 16. října 2019

JUDr. et Mgr. Vendulka Valentová, Ph.D.

Posudek na rigorózní práci

Vývoj horního práva od jeho počátků do 19. století na území českého státu

Předložená rigorózní práce se zabývá vývojem horního práva od jeho počátků až do 19. století. Práce je tvořena úvodem, několika kapitolami a podkapitolami, závěrem, resumé a seznamem použité literatury a pramenů.

V první kapitole předkládá autor jednotlivé právní instituty, horního práva se týkající. Jednalo se o horní regál, urburu, kuks, a další. Velmi podrobně je zde rozebrána otázka horního regálu, představující výsadní právo panovníka na těžbu nerostů a drahých kovů. Autor zde neopomněl uvést, a také na příkladech dokládá, jak s tímto výsadním právem v pozdější době nakládal, především propůjčoval za poplatek dalším osobám.

Autor ve své práci zaměřil pozornost na vývoj horního práva v oblasti jihlavské, kutnohorské a jáchymovské, a to tak, že ho představuje v různých obdobích panování jednotlivých českých panovníků od Václava II. až po Františka Josefa I. Zde předkládá nejvýznamnější právní předpisy, jako Horní zákoník Václava II., Narovnění o hory a kovy z let 1534 a 1575 a jednotlivé báňské řády.

V další samostatné kapitole se setkáváme s mezníkem ve vývoji horního práva, který nám prezentuje na horním zákoníku z roku 1854. Lze zcela souhlasit s autorem práce, že až do roku 1854 bylo horní právo značně roztráštěné z důvodu celé řady právních předpisů před

ním existujících, a to i přes snahu některých panovníků toto negativum odbourat. Samozřejmě, že nešlo jen o ucelenou podobu horního práva, ale také o snahu řešit novou problematiku těžby a dalšího, které přinesla moderní doba. V případě tohoto zákona horního práva provedl autor důkladný juristický rozbor všech jeho šestnácti hlav.

V poslední kapitole představuje pracovněprávní předpisy, předpisy regulující báňské podnikání a chránící báňský majetek, a předpisy týkající se bezpečnosti práce. Tyto předpisy s obecným horním zákoník úzce souvisely, a je tedy na místě, že jim autor věnoval také pozornost.

Závěr:

K práci, jak po stránce formální, tak obsahové nemám závažných připomínek. Práce je přehledná, má pěknou strukturu. Autor použil dostatečný počet literatury a pramenů. Předloženou rigorózní práci doporučuji k obhajobě.

Otázky k obhajobě:

1. Problematika horního desátku?

V Lovosicích, dne 17. října 2019

doc. JUDr. Antonín Lojek, Ph.D.